

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/91/2020
Identifikačné číslo spisu:	1217207704
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1217207704.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Martina Vladíka a JUDr. Eriky Šobichovej v právnej veci žalobcov: 1/ Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, J., 2/ X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, J., obaja v zastúpení: URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Havlíčkova 16, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, v zastúpení: ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Kýčerského 7, o vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 13 Csp 59/2017, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 148/2018-415 zo dňa 30. apríla 2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Návrhu na prerušenie dovolacieho konania nevyhovuje.

Žalovanému priznáva voči žalobcom právo na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 13 Csp 59/2017-244 zo dňa 22.01.2018 výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 355,81 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 355,81 Eur od 21.6.2016 do zaplatenia zastavil. II. Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.928,84 Eur od 21.6.2016 do 3.4.2017 zastavil. III. Vo zvyšku nároku na plnenie súd žalobu zamietol. IV. Žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, uvedenej v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru "Flexipôžička", reg. číslo: XXXXXXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi žalobcom v 1.rade a žalobkyňou v 2.rade na strane dlžníkov a žalovaným na strane veriteľa dňa 29.6.2012, v článku I bod 3, v znení: "výška mesačného poplatku za vedenie úverového účtu je 2,99 €", zamietol. V. Súd určil, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, účinných dňom 1.6.2012, v článku X bod 4, v znení: "zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú

výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonníkom, Zákonom o spotrebiteľských úveroch a Zákonom o bankách. Zmluvné strany sa riadia právnym poriadkom platným v Slovenskej republike a rozhodovacím jazykom je slovenský jazyk", je neprijateľná. VI. Žalovanému priznal voči žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení konšatoval, že svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 144, § 145, § 146 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“), § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 52 ods. 2 Občianskeho zákona, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách a vecne tým, že žalobou, doručenou súdu dňa 5.4.2017 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému zaplata sumy 3.284,65 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.284,65 Eur od 21.6.2016 do zaplata a náhrady trov konania. Žalobcovia taktiež žiadali, aby súd rozhodol o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a to v časti o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, uvedenej v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru "Flexipôžička", reg. číslo: XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom v 1.rade a žalobkyňou v 2.rade na strane dlžníkov a žalovaným na strane veriteľa dňa 29.6.2012, v článku I bod 3, v znení: "výška mesačného poplatku za vedenie úverového účtu je 2,99 €", podmienky vo všeobecných zmluvných podmienkach VÚB v článku X bod 4, v znení: "zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonníkom, Zákonom o spotrebiteľských úveroch a Zákonom o bankách. Zmluvné strany sa riadia právnym poriadkom platným v Slovenskej republike a rozhodovacím jazykom je slovenský jazyk",. Žalobcovia v podaní zo dňa 12.7.2017 zobrali žalobu v časti o zaplata sumy 355,81 Eur s príslušenstvom späť, pričom zotrvali na svojej žalobe v rozsahu nároku na zaplata sumy 2.928,84 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.928,84 Eur od 21.6.2016 do zaplata. Následne predmetom konania vo veci samej zostal nárok na zaplata sumy 2.928,84 € s príslušenstvom, a určení neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok.

1.2. Najskôr skúmal odôvodnenosť žalobného návrhu v časti o uloženie povinnosti zaplata sumu 2.928,84 Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Aplikácia inštitútu bezdôvodného obohatenia v záväzkovoprávnych vzťahoch prichádza do úvahy za splnenia podmienok vymedzených v § 451 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Podľa § 451 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. V tomto prípade odvodzovali žalobcovia svoj nárok od tvrdenia, že úverová zmluva z titulu obsahovej absencie zákonných náležitostí, je bezúročná a bezpoplatková a teda ich plnenie poskytnuté žalovanému nad rámec požičanej istiny je plnením, bez právneho dôvodu, teda plnením, na ktoré nevznikol žalovanému nárok. Súd uviedol, že v prípade prijatia záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy, by táto argumentácia obstála. V tomto konkrétnom prípade však súd musel konštatovať, že zmluva zo dňa 29.6.2012 bola zmluvou so všetkými zákonnými náležitosťami.

1.3. Prvým argumentom žalobcov v otázke prijatia záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere bolo tvrdenie, že žalovaný v obsahu zmluvy nerefletoval nutnosť konkrétneho uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v tom kontexte, že v zmluve absentovalo konkrétne rozdelenie splátok na jednotlivé sumy zodpovedajúce práve výške pripisujúcej sa úhrade samostatnej istiny, samostatných úrokov, prípadne iných poplatkov. Podľa ich názoru nebola splnená podmienka zákona, určená ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., čo bez ďalšieho spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť celého úveru. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že celé posúdenie aplikácie a najmä výkladu tohto právneho ustanovenia, musí reflektovať viaceré hľadiská, spôsoby samotného výkladu, pričom nemožno stratiť zo zreteľa už spomenutú zásadu proporcionality a taktiež racionality, ktoré je nutné uplatňovať aj v spotrebiteľskom spore. Súd dospel k záveru, že nie je možné pristúpiť k výkladu tohto ustanovenia tak, ako to prezentujú žalobcovia. Hoci sa jedná o nepochybne kogentné ustanovenie, podľa názoru súdu úmysel zákonodarcu pri jeho gramatickom vyjadrení jednoznačne smeroval k ustáleniu požiadavky určenia konkrétnej výšky, počtu a termínom splátok, ktoré v sebe zahŕňajú istinu, úroky a iné poplatky. Súd sa nestotožnil so žalobcami prezentovaným názorom, že sa jedná o jednoznačné gramatické vyjadrenie, ktoré nepripúšťa inú

interpretáciu ako tú, že každá splátka má byť rozdelená na jednotlivé časti zodpovedajúce výške istiny, úrokov a poplatkov. Gramatickým výkladom možno totižto rovnako dospieť k záveru, že zákon vyžaduje určenie výšky, počtu a termínov splátok, pričom ďalšie pokračovanie legislatívneho vyjadrenia v podobe "splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" predstavuje konkretizáciu obsahu každej splátky, ktorá pozostáva z uvedených jednotlivých zložiek. Na výklad tohto ustanovenia však práve pre možné rozdielne interpretácie nemožno použiť len gramatický výklad. Súd zdôraznil práve potrebu aplikácie logického, ale najmä systematického výkladu, kedy k interpretácii právnej normy musí pristúpiť porovnaním jej znenia a umiestnenia v celom právnom systéme. Práve pri spotrebiteľskom práve je nutné právnú normu vyložiť aj v kontexte súladu so sekundárnym komunitárnym právom, ktoré koniec koncov predstavuje v tejto oblasti základný zdroj úpravy, ktorý sú jednotlivé štáty povinné transponovať do národných právnych úprav. Je nesporné, že prijatie právnej úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch nadväzovalo na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES (ďalej len "smernica"), ktorá stanovovala rozsah, obsah a jednotlivé aspekty zákonných úprav členských štátov, týkajúcich sa práve zmlúv o spotrebiteľských úveroch. V zmysle čl. 10 ods. 2 písm. h) tejto smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Obom sporovým stranám bol v konaní známy rozsudok SD EÚ č. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia c/a F. L. z 9.11.2016. Tento jednoznačne konštatoval, že v zmluve o úvere nemusí byť jednoznačne určené, aká časť každej splátky bude započítavaná na istinu, prípadne iné časti splátky. Súd mal za to, že takýto výklad je nutné aplikovať aj na ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona a to z viacerých dôvodov. V prvom rade zákonodarcovi pri transponovaní smernice do právneho systému SR bol jednoznačne zrejmy a jasný obsah celej smernice aj povinnosti, ktoré mu z nej vyplývali. Táto v čl. 22 ods. 1 jednoznačne určovala, že obsahuje harmonizované ustanovenia, pričom členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od jej ustanovení. Je teda zrejmé, že aj keď vnútroštátny predpis sa v jazykovom vyjadrení líši od čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice, za žiadnych okolností ho nemožno vykladať rozširujúco, nakoľko samotná smernica kladie dôraz na harmonizáciu a teda stanovenie jednoznačných pravidiel, okrem iného, aj pri stanovovaní obsahových náležitostí zmlúv o spotrebiteľských úveroch. V žiadnom prípade súd nemôže prisvedčiť názoru žalobcov, že zákonodarca sa vedome odchyľil od ustanovení smernice a v podstate rozšíril povinnosti dodávateľa. Absentuje teda osvedčenie úmyslu zákonodarcu takýmto spôsobom postupovať a preto ani vnútroštátnu právnú normu nemožno vykladať (práve v kontexte systematického výkladu) tak, že každá splátka má byť rozdelená na jednotlivé komponenty v podobe istiny, úrokov a iných poplatkov. V tomto prípade nemožno aplikovať ani ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko podľa názoru súdu nemožno mať pochybnosti o výklade ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. Zákonodarca vo vnútroštátnej právnej úprave len jednoducho konkretizoval, z čoho každá splátka pozostáva, pričom vzhľadom na nemožnosť odklonenia sa od ustanovení smernice, výklad podávaný žalobcami je neprípustný. Súd na zdôraznenie správnosti svojej argumentácie cituje aj ustanovenie čl. 23 smernice, v zmysle ktorého členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijmu potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Z uvedeného možno prijať záver, že hoci smernica neumožňuje (v zmysle čl. 22 ods. 1) zavádzanie ustanovení, ktoré sa od jej obsahu odchyľujú, v otázke sankcií za porušovanie vnútroštátnych ustanovení ponecháva členskému štátu možnosť rozhodnúť sa o ich charaktere, rozsahu a obsahu za podmienky zabezpečenia ich účinnosti, primeranosti a odrádzajúceho účinku. Aj z tohto súd vyvodil záver, že ak je obsahom smernice konkrétne ustanovenie, určujúce v tomto prípade konkrétne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemožno sa od tohto odchyliť a teda ho ani vykladať v rámci transponovania a aplikácie vo vnútroštátnom predpise inak, ako to urobil Súdny dvor EÚ v následnom rozhodnutí. Nakoľko teda súd vylúčil možnosť rozšírenia, resp. sprísnenia právnej normy upravujúcej náležitosti zmluvy o úvere vo vnútroštátnych predpisoch (oproti úprave prijatej v smernici), nemožno dospieť k inému výkladu ako k tomu, že v prípade, ak dodávateľ v zmluve o úvere uviedol konkrétnu výšku, termíny a počet splátok úveru (ktoré v sebe zahŕňajú istinu, úroky a poplatky), splnil zákonnú podmienku určenú ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a nemožno zmluvu sankcionovať vyhlásením jej bezúčinnosti a bezpoplatkovosti. Záverom k tejto otázke súd dodal, že pri ustálení výkladu sporného ustanovenia vychádzal aj zo zásady proporcionality. Podľa názoru súdu totiž

aj prípadné rozdelenie splátky úveru, resp. jej pripísania na konkrétne istinu, úroky, prípadne poplatky, by nemalo žiadny vplyv na ekonomické správanie spotrebiteľa, nemalo by to pre neho inú ako informačnú hodnotu. Preto aj v tomto prípade, kedy na výklad sporného ustanovenia existujú rôzne názory, nemožno za žiadnych okolností pričítať na ťarchu žalovaného, že sa jeho výklad nezhodoval s následným výkladom žalobcov a sankcionovať to konštatovaním bezúročnosti a bezpoplatkovosti celého úveru.

1.4. Súd prvej inštancie ohľadne názoru žalobcov, podľa ktorých bola zmluva bezúročná a bezpoplatková aj z toho dôvodu, že v zmluve o úvere bola uvedená nesprávna celková čiastka, ktorú museli zaplatiť, mal za to, že argumentácia žalobcov bola založená na tvrdení, že správna čiastka činila 12.354,58 Eur a teda, že zo strany žalovaného došlo k nekalému zavádzaniu klienta, kedy ho viedol do omylu o sumu 0,01 Eur. Súd, už len poukazujúc na obsah a charakter takejto argumentácie konštatoval, že je sama osebe účelová a postrádajúca právnu relevanciu. Ak by sa súd stotožnil s názorom žalobcov, prekročil by nielen prípustné hranice prijatia dôvodnosti právnej argumentácie, ale úplne poprel zásadu logiky a zachovania rovnováhy v zmluvných záväzkových vzťahoch, ako i princíp proporcionality pri aplikácii sankcie v podobe konštatácie bezúrokovosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Jednoducho povedané, tvrdenie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, nakoľko v zmluve o úvere došlo k nesprávnemu uvedeniu celkovej čiastky, pričom odchýlka od správnej sumy činí 1 cent, nemožno pri aplikácii zásady spravodlivosti zobrať na zreteľ. Primárnym dôvodom, prečo súd argumentáciu žalobcov v tejto otázke vyhodnotil ako neosvedčenú je však ten, že žalovaný v konaní jasne osvedčil, že ku vzniku odchýlky došlo len v súvislosti s matematickým zaokrúhľovaním jednotlivých súm, tvoriacich základ pre určenie súčtu výslednej čiastky, ktorú mali spotrebiteľia zaplatiť. Ak teda k rozdielu 1 centu došlo len v súvislosti s aritmetickou odchýlkou, je nemožné prijať záver o adekvátnosti aplikácie sankcie v podobe bezúrokovosti a bezpoplatkovosti celého poskytnutého úveru.

1.5. Ďalším tvrdením žalobcov, s ktorým sa súd prvej inštancie vyrovnal bola konštatácia o nesprávnosti uvedenia RPMN v zmluve o úvere. Vzhľadom na záver, ktorý súd prijal v predchádzajúcom odseku odôvodnenia tohto rozhodnutia, kedy výška celkovej čiastky, ktorú museli spotrebiteľia zaplatiť bola v zmluve určená správne, nemožno prijať záver o nesprávnosti výpočtu RPMN práve z dôvodu určenia nesprávnej výšky celkovej čiastky, z ktorej bola táto vypočítaná. Okrem toho žalovanému sa v konaní podarilo osvedčiť správnosť výpočtu RPMN priamo na pojednávaní dňa 22.11.2017, kedy súd pristúpil k jej prepočtu. Výsledkom je konštatácia, že po zadaní všetkých údajov k výpočtu, vyplývajúcich zo zmluvy, bola výška RPMN určená v zmluve správne. Rovnako súd nemôže súhlasiť s argumentáciou žalobcov, že do výpočtu RPMN nemal byť zarátaný poplatok za vedenie účtu vo výške 2,99 Eur mesačne, pričom v tomto závere odkázal na nasledujúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom súd podrobne vysvetlil svoje stanovisko k otázke údajnej neprijateľnosti zmluvnej podmienky v podobe určenia poplatku za vedenie účtu. Nakoľko mal súd za to, že zmluvné dojednanie tohto poplatku nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, jeho zarátanie do základu pre určenie výšky RPMN bolo správne. S poukazom na prezentovanú právnu argumentáciu súd nemohol konštatovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a teda vznik bezdôvodného obohatenia. Zmluva o splátkovom úvere bola totiž vo svojom obsahu jasná, zrozumiteľná, priemernému spotrebiteľovi neskresľujúco a pravdivo uvádzala všetky podmienky úveru, definovala jeho povinnosti a v neposlednom rade obsahovala všetky náležitosti predpokladané zákonom č. 258/2001 Z.z. Žalobcom jednoznačne vznikla povinnosť zaplatiť nielen istinu ale aj úroky a poplatky, spojené s jeho poskytnutím, čo nepochybne predstavuje vyjadrenie základného princípu úverovej zmluvy, kedy veriteľ sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a dlžník sa zaväzuje tieto vrátiť a zaplatiť úroky. Súd z tohto dôvodu žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2.928,84 Eur s príslušenstvom zamietol.

1.6. Ďalším uplatneným nárokom žalobcov bolo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a to určenie povinnosti zaplatiť poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,99 Eur mesačne. Súd prvej inštancie pri skúmaní tejto zmluvnej podmienky zistil, že povinnosť úhrady poplatku je zrejmá z obsahu samotnej zmluvy (kde je špecifikovaná uvedením výšky a periodicity jeho platenia). Súd sa v tejto otázke priklonil k argumentačnej línii českých súdov. NS ČR v rozhodnutí sp. zn. Cpjn 203/2013 konštatuje, že poplatok za správu úveru je cenou v zmysle ustanovenia § 56 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto sa na tento nevzťahuje požiadavka primeranosti a je vylúčený zo súdneho prieskumu. Obdobne argumentuje aj Ústavní soud ČR v náleze III. ÚS 2725/13 zo dňa 10.4.2014. Tento právny názor si osvojil súd aj v tomto konaní, pričom dodal, že poplatok za vedenie úverového účtu (vo svojom obsahovom vyjadrení

zodpovedá poplatku za správu úveru) predstavuje bežnú súčasť poskytovania bankových služieb, kedy banke so spracovaním a spravovaním úveru vznikajú nielen náklady spojené so zabezpečením riadneho vedenia úverového účtu, jeho založením, kontrolou, spárovaním jednotlivých splátok, odrátavaním z konečnej sumy a podobne, ale na tento účel je banka nútená mať k dispozícii personálny a technický aparát. Nemožno preto súhlasiť s názorom žalobcov, že by banka neposkytovala žiadnu službu za úhradu poplatkov, práve naopak. S možnosťou úhrady poplatkov počíta koniec koncov aj právna úprava spotrebiteľských vzťahov, tieto z úhrad nevylučuje a dokonca im vymedzuje podmienky a možnosti ich uplatnenia a úhrad (samotný zákon č. 129/2010 Z.z. na viacerých miestach spomína platenie poplatkov veriteľovi). Nakoľko poplatky boli v zmluve dojednané zrozumiteľne a zreteľne a tieto predstavujú cenu plnenia, sú v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vylúčené z prieskumu z titulu ich neprijateľnosti. Okrem toho podľa názoru súdu rozhodne nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko ich výška zodpovedá službe, ktorú banka klientovi poskytuje. Súd preto nevyhovel žalobe v časti o určenie neprijateľnosti zmluvného dojednania o povinnosti uhrádzať poplatok za vedenie účtu.

1.7. Jedinou časťou žaloby, ktorej súd prvej inštancie vyhovel, bol uplatnený nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá stanovovala aplikáciu Obchodného zákonníka pri posudzovaní vzťahov založených zmluvou o úvere. Napriek tomu, že žalobcovia znenie tejto časti petitu naformulovali odlišne od znenia, ktoré je súčasťou výroku rozsudku, kde v podstate odkazovali a do výroku rozsudku chceli zahrnúť aj čl. III bod 6 zmluvy, ktoré len určovalo, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky, súd pri rozhodnutí vo veci výrok rozsudku prispôbil praktickým potrebám, kladúc dôraz na jeho zrozumiteľnosť. Zo žalobného návrhu ako aj odôvodnenia bolo súdu zrejmé, že žalobcovia považovali za neprijateľnú skutočnosť, že vo VOP bolo stanovené, že zmluvné vzťahy sa riadia Obchodným zákonníkom, napriek tomu, že spotrebiteľský vzťah je svojim obsahom a charakterom vzťahom občianskoprávnym. Taktiež okrem určenia neprijateľnosti tohto dojednania, žiadali určiť aj jeho neplatnosť. Súd aj v tomto prípade korigoval znenie výroku rozsudku, kedy určil len neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Vychádzal zo znenia ustanovenia § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ktorý vyslovene stanovuje, že súd určuje neprijateľnosť podmienky. Určenie aj jej neplatnosti by bolo nadbytočné, nakoľko tento následok konštituuje priamo zákon v ustanovení § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Súd teda žalobe v tejto časti vyhovel a určil, že čl. X bod 4 VOP predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vychádzal zo záveru, že vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom je vzťahom občianskoprávnym. Znamená to, že všetky vzťahy, ktoré nie sú vyslovene upravené v samotnej zmluve sa majú riadiť ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Hoci v čase uzavretia zmluvy, nebolo ešte účinné znenie novely č. 102/2014 ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré jednoznačne konštatovalo, že na spotrebiteľské zmluvy sa použijú prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka, predsa len možno z tohto znenia vychádzať a konštatovať, že v priebehu kryštalizácie právnej úpravy spotrebiteľských vzťahov, sám zákonodarca považoval za potrebné tento sporný moment upraviť a etabloval do zákonného znenia ustanovenie jednoznačne preferujúce použitie Občianskeho zákonníka pri úprave práv zo spotrebiteľských vzťahov. Nepochybne aplikácia Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa priaznivejšia a jej použitie vystihuje charakter vzťahu medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Súd preto, vychádzajúc zo skutočnosti, že Občiansky zákonník nemenuje neprijateľné podmienky taxatívne, ale demonštratívne, má za to, že podradenie zmluvných spotrebiteľských vzťahov pod normy Obchodného práva, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu vznik značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach medzi zmluvnými stranami, čo následne reflektoval aj zákonodarca, keď do znenia zákonnej úpravy etabloval nutnosť preferencie Občianskeho zákonníka. Súd vychádzal aj zo samotného znenia tejto zmluvnej podmienky, ktorá jednoznačne konštatovala aplikáciu Obchodného zákonníka na zmluvné vzťahy ako také (neobsahovala konštatáciu, že aplikácia Obchodného zákonníka sa obmedzuje na skúmanie zmluvy o úvere ako zmluvného typu a jej náležitosti). Z takto naformulovaného znenia je zrejmé, že aj prípadná otázka premlčania by sa mala riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, kde je premlčanie upravené odlišne (v neprospech spotrebiteľa), nakoľko umožňuje dodávateľovi úspešne sa domáhať prípadných nárokov zo zmluvy v dlhšom časovom horizonte. Súd by takto naformulovanú zmluvnú podmienku nepovažoval za neprijateľnú práve vtedy, ak by v nej bolo explicitne vyjadrené, že Obchodným zákonníkom sa upravujú len podstatné náležitosti zmluvy o úvere. Hoci toto zmluvné dojednanie obsahuje aj odkaz na zákonnú úpravu spotrebiteľských vzťahov, predsa len jeho výklad neumožňuje použitie Občianskeho zákonníka pri posudzovaní vzťahov,

vzniknutých zo zmluvy, resp. jeho použitie vylučuje, alebo minimálne poskytuje priestor na špekulatívne interpretácie tohto zmluvného dojednaní. V rámci svojej argumentácie žalovaný neuviedol, resp. nekonkretizoval, ktoré inštitúty upravené v Obchodnom zákonníku sú menej prísne pre spotrebiteľa a ani súd pri porovnaní úpravy Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka takýto príklad nenašiel. Možno zhrnúť, že vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom má jednoznačne občianskoprávny charakter, sám zákonodarcu mal za to, že aplikácia Obchodného zákonníka je v neprospech spotrebiteľa, preto zmluvné dojednanie odkazujúce na použitie Obchodného zákonníka na vzťahy vzniknuté zo spotrebiteľskej zmluvy, je jednoznačne neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č.k. 5 Co 148/2018-415 zo dňa 30. apríla 2019 na odvolanie žalobcov voči výroku III. IV. a V. a žalovanému voči výroku IV. a V. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že ich žiadnemu účastníkovi nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku riadne zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné, z jeho odôvodnenia sú zrejmé i úvahy, ktoré súd viedli k jednotlivým výrokom rozhodnutia, a preto konštatoval správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkázal.

2.1. Odvolací súd po oboznámení sa so súdom prvej inštancie vykonaným dokazovaním a jeho odôvodnením napadnutého rozsudku, ako aj argumentáciou strán sporu v prvoinštančnom a odvolacom konaní v súvislosti s odvolaním žalovaného uviedol, že ustanovenie nachádzajúce sa vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB a.s., článku X bode 4, má povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2.2. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že predmetné ustanovenie, ktoré ustanovuje Obchodný zákonník ako právny predpis, podľa ktorého sa riadia zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v úverových podmienkach, je svojím obsahom neprijateľné. Nakoľko vzťah medzi dlžníkom a veriteľom v predmetnom zmluvnom vzťahu je vzťahom spotrebiteľským, pričom v rovine súkromného práva a osobitne zmluvného práva je pre úpravu právnych vzťahov a spotrebiteľských záväzkov určujúcim právnym predpisom Občiansky zákonník, ktorý v tejto sfére predstavuje lex specialis právny režim spotrebiteľských zmlúv ku všetkým ostatným právnym predpisom s obdobným predmetom súkromnoprávnej regulácie dotýkajúcim sa spotrebiteľských zmlúv a záväzkov z nich plynúcich. Ide o prioritné pôsobenie Občianskeho zákonníka na všetky záväzkové vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ a ktoré môžu byť upravené aj v osobitných právnych predpisoch. Občiansky zákonník v tejto časti preto pôsobí ako právny predpis nielen osobitnej právnej povahy, ale aj ako právny predpis absolútnej výkladovej priority pre celú sféru spotrebiteľských záväzkov a normatívnu úpravu ich prvkov obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Celý právny režim sa tak bude spravovať ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda v tomto prípade žalovaný v niektorom ustanovení všeobecných obchodných podmienok, ktoré sa vzťahujú na úverovú zmluvu ustanoví, že „zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonom...“ obmedzuje tým práva spotrebiteľa. Hoci v čase uzavretia zmluvy nebolo ešte účinné znenie novely č. 102/2014 Z.z., ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré jednoznačne konštatovalo, že na spotrebiteľské zmluvy sa použijú prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka, cieľom tohto ustanovenia bolo len deklaratórne potvrdiť správnosť aj predtým platného výkladu, podľa ktorého mali normy Občianskeho zákonníka vždy výkladovú prednosť pred normami Obchodného zákonníka. Z tohto dôvodu neprinieslo predmetné ustanovenie žiaden nový právny režim a jeho použitie v rámci režimu oddialenia účinnosti nemalo nijaký význam pre jeho potenciálnu použiteľnosť už od okamihu jeho platnosti. V tomto smere odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 12/2014, v zmysle ktorého „Aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premĺčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka je zrejmé, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu

Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom”.

2.3. V súvislosti so žalobcami namietanou bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru v dôsledku nedodržania podmienok § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., odvolací súd konštatoval, že žalobcami bol nesprávne tvrdený nedostatok náležitostí ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spočívajúcich v rozpise splátok, rozčlenenie splátky na to, koľko z nej pripadá na splátku istiny úveru a koľko na splátku úrokov, prípadne poplatkov, ktoré rozčlenenie v danom prípade nie je uvedené, ktorý výklad žalovaná strana nepovažovala za správny, keď sa dovoľavala eurokonformného výkladu daného ustanovenia. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR k danej otázke, a to sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018 a sp. zn. 4 Cdo 211/2017 zo dňa 23.04.2018. Najvyšší súd SR v týchto rozhodnutiach sa venoval výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) vyššie citovaného zákona, podľa ktorých je zrejma možnosť a tým aj nutnosť eurokonformného výkladu daného ustanovenia s poukazom na článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice Európskeho parlamentu Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008, pričom pri svojej argumentácii oba senáty Najvyššieho súdu SR reagovali aj na rozsudok SD EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C 42-15 Home Credit Slovakia, a.s. proti F. L.. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR 4 Cdo 211/2017 zo dňa 23.04.2018 vyplýva, že „pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť tej-ktorej anuitnej splátky (výška ktorej je konštantná) pripadá na istinu, úverový úrok a iné platby“. Obdobný záver vyplýva aj z odôvodnenia rozhodnutia NS SR 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018, podľa ktorého „eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný,ospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje“. Preto ani odvolací súd nepovažoval za dôvodnú argumentáciu žalobcov k ním uvádzanej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

2.4. V otázke poplatku za vedenie úverového účtu v hodnote 2,99 eur mesačne bol odvolací súd toho názoru, že správu úveru možno vyložiť ako činnosť úverového veriteľa, ktorá nie je krytá inými dojednanými platbami (úrokom ako cenou poskytnutého kapitálu a ostatnými poplatkami za konkrétne služby), a ktorú úverový veriteľ na podklade zmluvy o úvere zabezpečuje službami (typicky poradenstvo a klientsky servis, informácie o úverovom vzťahu, zmeny zmluvy, vydávanie rôznych potvrdení) úverovému dlžníkovi po dobu trvania úverového vzťahu. Z ekonomického hľadiska každá cena odráža náklady predajcu a jeho maržu, a preto nebolo neobvyklé ani nelegitímne, aby náklady úverového veriteľa na správu úveru kryl príslušný poplatok ako súčasť ceny plnenia. Poplatok za spravovanie úveru bol v zmysle občianskeho práva cenou plnenia, preto sa na dojednanie o ňom nevzťahuje možnosť súdneho prieskumu jeho primeranosti v zmysle ustanovení o ochrane spotrebiteľa. Neexistuje všeobecný zákaz brať na seba v rámci jedného zmluvného vzťahu iné povinnosti než tie, ktoré pre daný zmluvný typ stanoví zákon a na tom nemení nič ani princíp ochrany spotrebiteľa a zakotvený v § 51 Občianskeho zákonníka a v rozhodnutí Rady č. 93/13/EHS. Smernica rady ES 93/13/EHS vylučuje z preskúmania práve dojednávania ceny, ktoré ponechala na dohodu zmluvných strán v súlade so zákonmi trhového hospodárstva a hospodárskej súťaže. Uvedený poplatok bol do zmluvy o úvere zakomponovaný v súlade so zákonom o bankách, pričom tento je uvedený aj v zákone o spotrebiteľských úveroch, a to v čl. 4 ods. 1 písm. i). Tento poplatok, ako všetky iné poplatky, ktoré peňažné ústavy účtujú, je teda možné

preskúmať len z hľadiska ich primeranosti k poskytnutému plneniu, ktorá neprimeranosť v danom prípade nebola preukázaná.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej ako „dovolatelia“) dovolanie, namietajúc, že im nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Za vadu konania označili dovolatelia nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorá spočívala v nedaní odpovede na viaceré relevantné odvolacie námietky. Prioritne sa ich námietky týkali toho, že sa prvostupňový a ani odvolací súd nevysporiadali s ich námietkou týkajúcou sa nemožnosti aplikácie Smernice 2008/48/ES o ochrane spotrebiteľa a nemožnosti použitia eurokonformného výkladu k § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a to s poukazom na fakt, že takýto výklad je contra legem.

3.1. Dovolatelia svoje dovolanie odôvodnili aj nesprávnym právnym posúdením v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Za právnu otázku doteraz v praxi dovolacieho súdu neriešenú, od ktorej závisel dovolaním napadnutý rozsudok, považoval otázku, prednosti vnútroštátneho práva pred Smernicou v otázke týkajúcej sa rozpisu splátok na istinu, úroky a poplatky podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a nesprávnym právnym posúdením neprijateľných zmluvných podmienok - poplatku za vedenie úverového účtu, ktorá vyvoláva podľa ich názoru hrubú nerovnováhu, pričom odvolací súd ju nesprávne vyhodnotil.

3.2. Dovolatelia žiadali odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu 5 Co 148/2018 zo dňa 30.04.2019.

3.3. Dovolatelia žiadali prerušiť konanie vo veci do konečného rozhodnutia SD EÚ vo veci C 331/18, ktorú predložil dňa 5.4.2018 a ktorá bola doručená SD EÚ dňa 22.5.2018.

3.4. Dovolatelia sa vyjadrili aj k podanému vyjadreniu žalovaného, pričom zotrvali aj napriek rozhodnutiu SD EÚ C 331/18 na svojej argumentácii.

4. K dovolaniu dovolateľov sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol dovolanie žalobcov zamietnuť ako nedôvodné a aby dovolací súd nevyhovel návrhu na prerušenie dovolacieho konania, neodložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia a priznal náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Žalobcovia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f) CSP a svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 420 písm. f) CSP založili na tvrdení, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nedostatočné, pretože nedal odpovede na viaceré relevantné odvolacie námietky uvedené vyššie. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu.

7. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti

takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

8. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

9. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Oba súdy sa argumentačne vyčerpávajúcym spôsobom vysporiadali so všetkými relevantnými námietkami žalobcov a uviedli dostatok argumentov prečo považujú žalobu v napadnutej časti výroku o eurokonformnom výklade ust. § 9 ods. 2 písm. k Zákona č. 129/2010 Z.z. za správny a to aj s ohľadom na rozhodnutie SD EÚ vo veci C 331/18, ktorý odkázal na rozhodnutie - rozsudok SD EÚ č. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia c/a F. L. z 9.11.2016. Tento jednoznačne konštatoval, že v zmluve o úvere nemusí byť jednoznačne určené, aká časť každej splátky bude započítavaná na istinu, prípadne iné časti splátky.

9.1. Prvostupňový a aj odvolací súd taktiež vyčerpávajúcom a argumentačne udržateľným a logickým spôsobom zdôvodnili, prečo nepovažovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku tú časť úverovej zmluvy, ktorá sa týkala poplatku za vedenie úverového účtu.

9.2. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zjavné právne úvahy odvolacieho i prvoinštančného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru v prejednávanom spore. Dovolací súd uvádza, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu.

9.3. Dovolací súd dospel k záveru, že vadou podľa § 420 ods. 1 písm. f/ CSP rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti netrpí.

10. K dovolaciemu dôvodu žalobcov podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd uvádza, že podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie

spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

12. V preskúmvanej veci dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil aj poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Za právnu otázku, od ktorej závisel dovolaním napadnutý rozsudok považoval otázku, rešpektovania princípu právnej istoty a zásadu pravej retroaktivity a eurokonformného výkladu práva v súvislosti s ochranou spotrebiteľa.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí NS SR 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018, dospel k záveru, že „eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa“. Naviac toto rozhodnutie plne korešponduje aj rozhodnutím SD EÚ vo veci C 331/18, ktorý odkázal zároveň na rozhodnutie - rozsudok SD EÚ č. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia c/a F. L. z 9.11.2016.

14. Pokiaľ išlo o riešenie nastolenej otázky súvisiacej s poplatkom za vedenie úverového účtu, ktorý podľa žalobcov slúžil výlučne v prospech žalovaného, tak dovolací súd uvádza, že uvedený poplatok bolo možné od spotrebiteľov požadovať do 10.6.2013, kedy tento poplatok bol v Slovenskej republike zrušený. Podľa názoru odvolacieho súdu je argumentácia odvolacieho súdu správna a v celom rozsahu ju považuje dovolací súd za vecne a právne správnu.

V otázke poplatku za vedenie úverového účtu v hodnote 2,99 eur mesačne bol odvolací súd toho názoru, že správu úveru možno vyložiť ako činnosť úverového veriteľa, ktorá nie je krytá inými dojednanými platbami (úrokom ako cenou poskytnutého kapitálu a ostatnými poplatkami za konkrétne služby), a ktorú úverový veriteľ na podklade zmluvy o úvere zabezpečuje službami (typicky poradenstvo a klientsky servis, informácie o úverovom vzťahu, zmeny zmluvy, vydávanie rôznych potvrdení) úverovému dlžníkovi po dobu trvania úverového vzťahu. Z ekonomického hľadiska každá cena odráža náklady predajcu a jeho maržu, a preto nebolo neobvyklé ani nelegitímne, aby náklady úverového veriteľa na správu úveru kryl príslušný poplatok ako súčasť ceny plnenia. Poplatok za spravovanie úveru bol v zmysle občianskeho práva cenou plnenia, preto sa na dojednanie o ňom nevzťahuje možnosť súdneho prieskumu jeho primeranosti v zmysle ustanovení o ochrane spotrebiteľa. Neexistuje všeobecný zákaz brať na seba v rámci jedného zmluvného vzťahu iné povinnosti než tie, ktoré pre daný zmluvný typ stanoví zákon a na tom nemení nič ani princíp ochrany spotrebiteľa a zakotvený v § 51 Občianskeho zákonníka a v rozhodnutí Rady č. 93/13/EHS. Smernica rady ES 93/13/EHS vylučuje z preskúmvania práve dojednávanie ceny, ktoré ponechala na dohodu zmluvných strán v súlade so zákonmi trhového hospodárstva a hospodárskej súťaže. Uvedený poplatok bol do zmluvy o úvere zakomponovaný v súlade so zákonom o bankách, pričom tento je uvedený aj v zákone o spotrebiteľských úveroch, a to v čl. 4 ods. 1 písm. i). Tento poplatok, ako všetky iné poplatky, ktoré peňažné ústavy účtujú, je teda možné preskúmať len z hľadiska ich primeranosti k poskytnutému plneniu, ktorá neprimeranosť v danom prípade nebola preukázaná.

15. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobcovia v ňom neopodstatnene vytýkali, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), a preto dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

16. Dovolací súd nezistil okolnosti preukazujúce odôvodnenosť návrhu dovolateľov (žalobcov) na prerušenie konania o dovolaní a preto tomuto nevyhovel (§ 438 ods. 1 v spojení s § 162 CSP).

17. Dovolatelia v dovolaní žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku Krajského súdu v Bratislave v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. Dovolací súd návrhu nevyhovel z dôvodu absencie takých dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali potrebu odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

18. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému najvyšší súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom v celom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.